

učitel
naživo

budu
učitelka

Náš dopad

2018/2019

Výstupy z evaluace druhého
ročníku ověřeného akreditovaného
výcviku pro budoucí učitele

Je to potvrzeno: vysíláme do světa kvalitní učitele.

1. Studenti hodnotí výcvik jako velmi přínosný a doporučili by ho dalším uchazečům o profesi učitele.
2. Studenti se rozvíjejí v dovednostech, které považujeme pro práci učitele za nejdůležitější.
3. Studenti vnímají výrazný posun během výcviku, v řadě dovedností posuzují své dovednosti lépe než průměrní čeští začínající učitelé a vedou si dobře v mezinárodním srovnání.
4. Zapojení studentů na praxích ve školách je pro provázející učitele i pro jejich žáky přínosné.
5. 23 z 35 studentů po ukončení výcviku již učí a dalších šest to má v plánu.
6. Díky evaluaci výcvik neustále vylepšujeme.

Systematicky sledujeme jednotlivé úrovně výcviku.

Proč evaluace?

- Sledujeme dopad výcviku na rozvoj našich studentů a na jejich žáky ve školách.
- Evaluace je pro nás formativním zdrojem pro vlastní učení, tzn. díky ní neustále zlepšujeme náš výcvik.

Využíváme uznávané evaluační metodiky pro sledování kvality učitelů.

České nástroje:

- Koncept akademického optimismu: šetření CLoSE (Straková, Simonová & Greger, 2017)
- Rámec profesních kvalit učitele (Tomková, Spilková, Pišová, Mazáčová, Krčmářová, Kostková & Kargerová, 2012)

Mezinárodní a česká šetření pro stanovení benchmarků:

- OECD, *TALIS 2018 Results: Teachers and School Leaders as Lifelong Learners*. (Paris: OECD Publishing, 2014)
- ÚVRV PedF UK a NHÚ AV ČR, šetření CLoSE (Czech Longitudinal Study in Education)

Inspirace evaluačními metodikami zahraničních organizací připravujících učitele:

- University of Berkeley
- Teach First
- Boston Teacher Residency

Evaluační tým:

Daniel Prokop

- sociolog, člen expertní rady Strategie vzdělávací politiky 2030+
- dříve vedoucí výzkumu v Median, nyní šéf PAQ Research

Michal Kunc

- sociolog, dříve pracoval pro Median, CHE Consult, Scio
- nyní pro Učitele naživo a PAQ research

Barbora Zavadilová

- pedagožka, absolventka University of Cambridge, pracovala pro CERGE-EI, OSF, NIDV

Odborní konzultanti:

Jana Straková / Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání, PedF UK

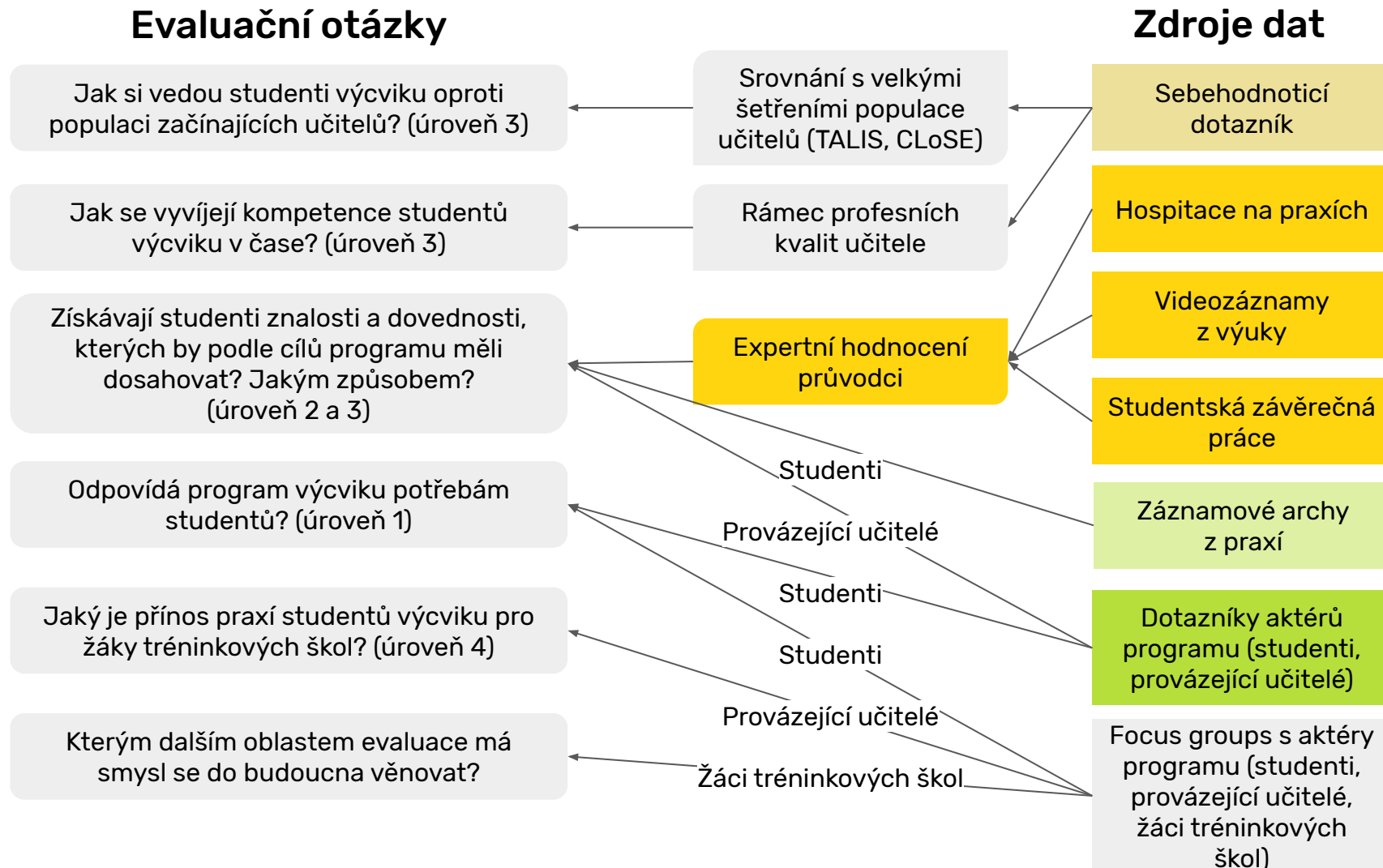
Blanka Vaculík Pravdová / odborný garant výcviku Učitel naživo

Vladimíra Spilková / Univerzita Pardubice, předsedkyně expertní rady Učitele naživo

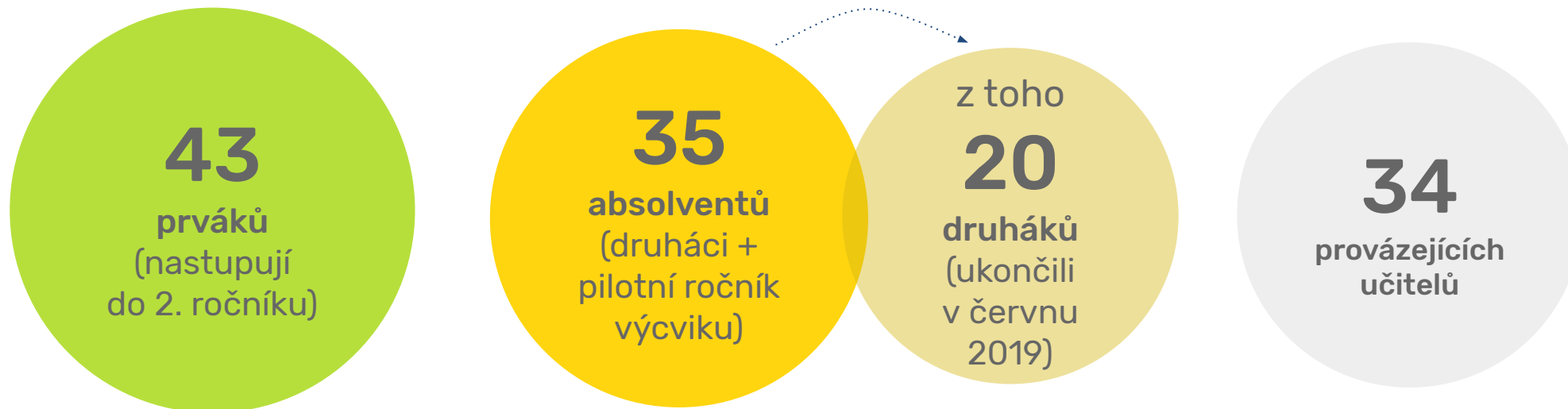
Sonia Guerriero / UNESCO, OECD

Michaela Pišová / Masarykova univerzita

Ptáme se všech aktérů, srovnáváme data z více zdrojů.

Kolika lidí se týká evaluační šetření?

Na kolik žáků máme dopad?

*Průměr 100 žáků na absolventa, který učí, a 30 žáků na studenta na praxi.

1

Studenti by výcvik jednoznačně doporučili.

**Net Promoter
Score**
výcviku Učitel naživo

+98

- Obecně jsou hodnoty NPS* vyšší než +50 považovány za výborné.
- Studenti dávají výcviku velmi kladné hodnocení i v kontextu vzdělávání – NPS britských univerzit z prestižní Russell Group se pohybují mezi +40 a +81, Harvard Business School na +41.

*Cílem net promoter score je dlouhodobé sledování zákaznické spokojenosti.

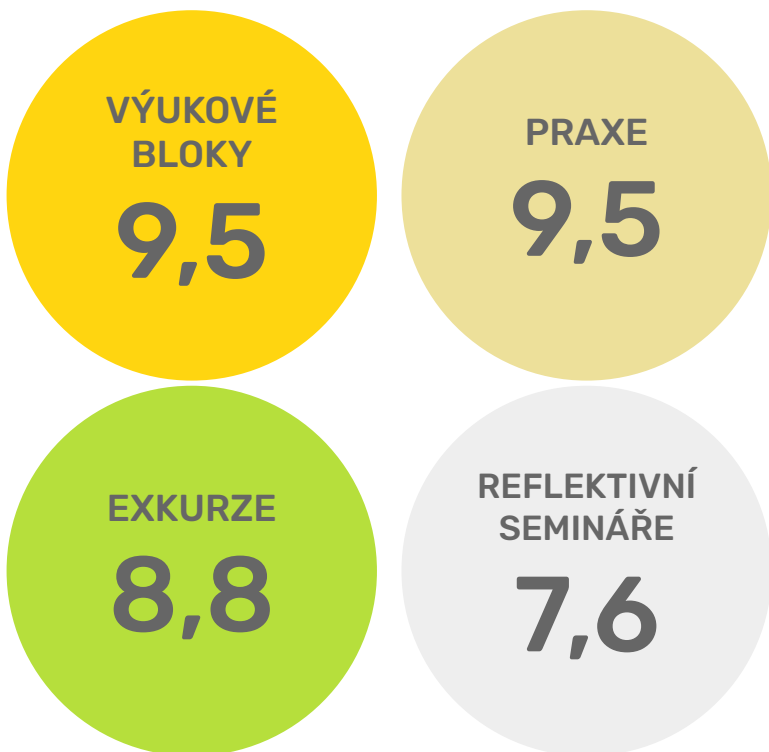
Výpočet vychází z odpovědí na otázku *Jak pravděpodobné je, že byste doporučili (společnost/produkt/službu) známému nebo kolegovi?* na stupnici 0 (zcela nepravděpodobné) až 10 (zcela pravděpodobné). Výsledné číslo je rozdílem mezi procentuálním zastoupením pozitivních (9 až 10) a negativních odpovědí (0 až 6).

Odpovědi jsme zjišťovali u 61 studentů výcviku ve školním roce 2018/2019 (43 v prvním a 18 ve druhém ročníku).

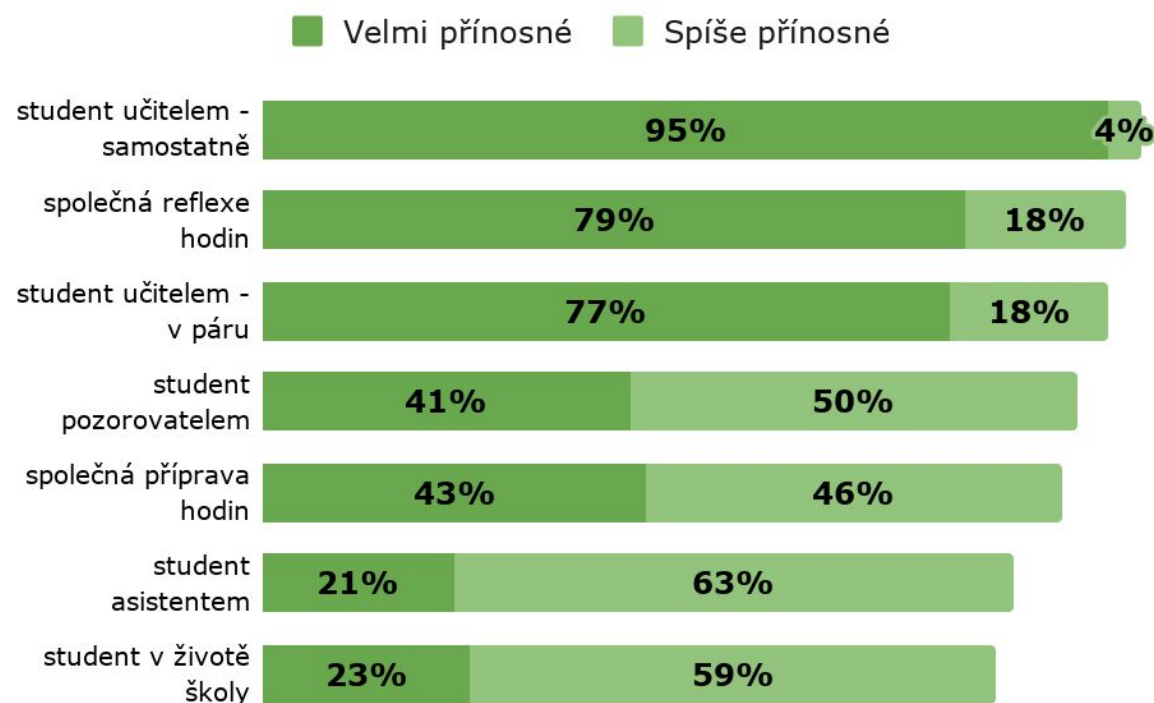
Hodnoty NPS univerzit Russell Group pocházejí z: Youthsight – Higher Expectations 2011/12+ Hodnota Harvard Business School z webu Customer Guru.

1 Jako nejprínosnější hodnotí studenti praxe.

Nejlépe hodnotí studenti v rámci výcviku praxe a také výukové bloky. 94% studentů navíc hodnotilo všechny čtyři komponenty výcviku kladně. Všechny části praxe považují studenti za přínosné - nejvíce pak samostatné i párové učení a reflexi hodin.

Průměrné známky jednotlivých výcvikových aktivit dle přínosnosti na stupnici 0 = nebylo vůbec přínosné až 10 = bylo velmi přínosné.

Podíly studentů, kteří příslušnou činnost na praxi označili jako *rozhodně přínosnou* nebo *spíše přínosnou*.

Odpovědi jsme zjišťovali u 61 studentů výcviku ve šk. roce 2018/2019 (43 v prvním a 18 ve druhém ročníku).

1 **Výcvik studentům pomáhá v jejich pedagogickém rozvoji.**

Co nejvíce oceňují?

Výukové bloky - získávají inspiraci ze způsobu vedení výukových bloků (sami zažívají metody, které se učí), mají možnost se postupně věnovat potřebným tématům; oceňují domácí úkoly vedoucí k aplikaci poznatků v praxi.

Praxe - spolupráci ve trojici (2 studenti + provázející učitel) hodnotí jako užitečnou, jelikož mají možnost pozorovat spolužáka ve výuce a uvědomit si to, co při vlastní výuce nevidí.

Externí mentoring - oceňují pomoc mentora s reflexemi praxí.

Reflektivní semináře - oceňovali hlavně na začátku výcviku, kdy bylo potřeba se sladit s provázejícím učitelem a spolužákem a vyjasnit si své potřeby.

Exkurze po ČR a do Finska - oceňovali pestrost navštívených škol a možnost strávit čas společně a rozvíjet vztahy v rámci skupiny.

2 **Ověřujeme dosahování vzdělávacích cílů.**

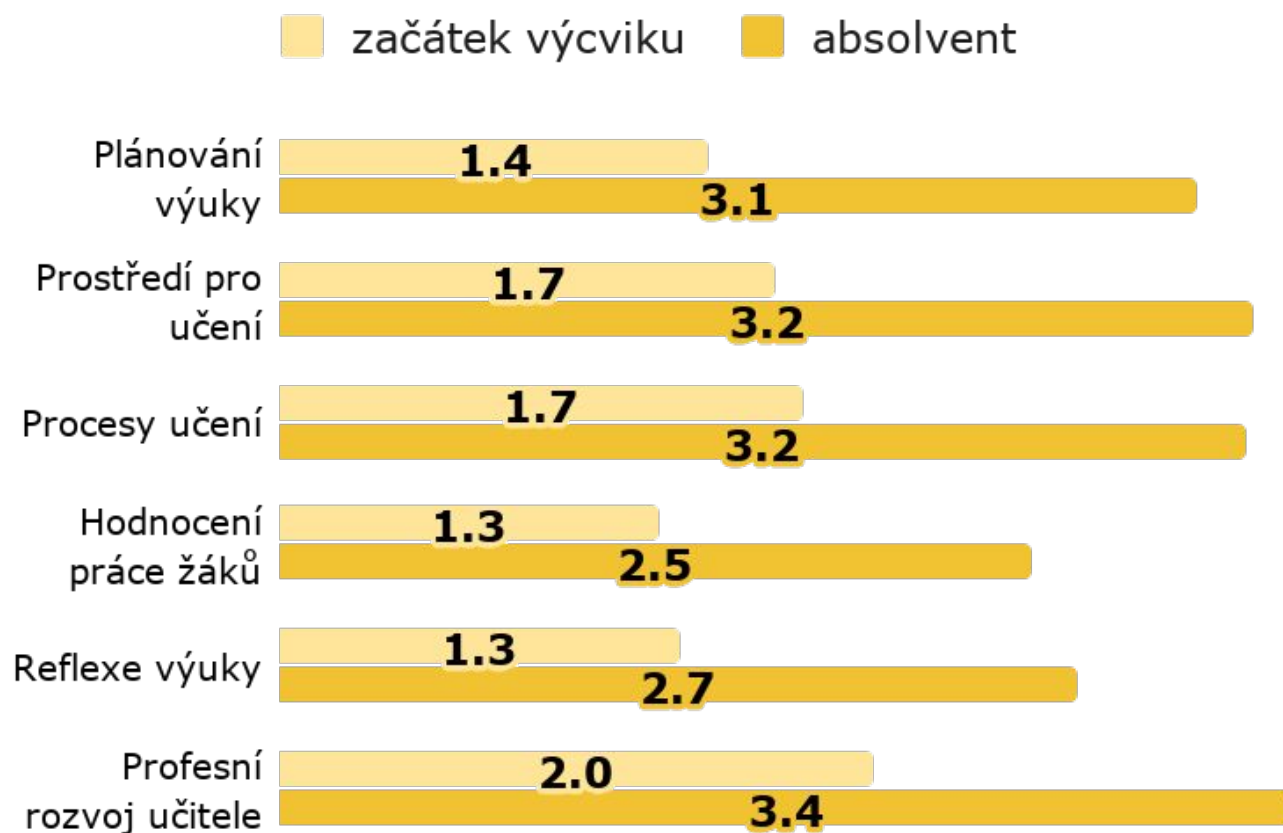
- Sledujeme a vyhodnocujeme, jak se naši studenti rozvíjejí v následujících vzdělávacích oblastech výcviku:
 - **JÁ JAKO UČITEL - UČITEL A JEHO OSOBNOSTNÍ ROZVOJ**
 - **JÁ A DĚTI - UČITEL A JEHO INTERVENCE V OBLASTI VZTAHOVÉ**
 - **JÁ A VÝUKA - UČITEL JAKO TVŮRCE PŘÍLEŽITOSTÍ PRO UČENÍ DRUHÝCH**
 - **JÁ A OBOR - UČITEL A JEHO VZDĚLÁVACÍ OBOR**
- Sbíráme zpětnou vazbu od všech aktérů (studenti, lektoři, provázející učitelé, děti) a zařazujeme ji do formativního hodnocení programu. To nám pomáhá výcvik a jeho jednotlivé oblasti neustále zlepšovat.

2 Díky výcviku studenti získávají potřebné dovednosti.

	Cíle	Hodnocení	Komentář
UČITEL A JEHO OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	Používá osobnostní rozvojový cíl (ORC) jako nástroj k vědomému utváření profesního sebepojetí.	++	Studenti zvládají analyzovat příčiny dění během vyučování a na jejich základě navrhnout alternativní řešení.
	Stává se reflektujícím praktikem.	+++	Neustále vylepšují svoji výuku a pracují na svém profesním rozvoji.
UČITEL A JEHO INTERVENCE V OBLASTI VZTAHOVÉ	Vede žáky k odpovědnosti za (jejich) chování.	++	Vytvářejí ve třídě prostředí úcty a respektu používají popisnou zpětnou vazbu místo hodnocení osobnosti žáka.
	Vytváří bezpečné prostředí.	+++	Části studentů se nedaří sjednat ve třídě klid a nastavovat si hranice.
	Vytváří prostředí nenarušující učení.	+	
UČITEL JAKO TVŮRCE PŘÍLEŽITOSTÍ PRO UČENÍ DRUHÝCH	Formuluje pro různé děti smysluplné cíle, volí vhodné cesty k jejich naplnění a ověřuje jejich dosažení.	++	Přizpůsobují výuku individuálním potřebám dětí, cítí se slabší ve vyhodnocování dlouhodobých cílů výuky.
	Hodnotí způsobem podporujícím autonomní učení dětí.	++	
UČITEL A JEHO VZDĚLÁVACÍ OBOR	Má utvořeno dlouhodobé pojetí svého oboru navázané na RVP.	++	Odborné znalosti studentů z vyučovaných předmětů jsou podle všech aktérů (provázející učitelé) u většiny studentů na vysoké úrovni.
	Prokazuje oborové znalosti, nedopouští se závažných nedostatků.	+++	Někteří studenti mají problém vybrat ze svého oboru, co zařadit do výuky a co naopak vynechat.

+++ nadstandardní úroveň / ++ dobrá úroveň začínajícího učitele / + začátečnická úroveň s výhradami

3 Studenti se během výcviku zlepšují.

Studenti výcviku se ve všech oblastech Rámce profesních kvalit učitele hodnotí podstatně lépe, než se hodnotili na začátku svého výcviku.

Rámeček profesních kvalit je sebehodnoticí nástroj vyvinutý týmem prof. Vladimíry Spilkové v rámci projektu Cesta ke kvalitě.

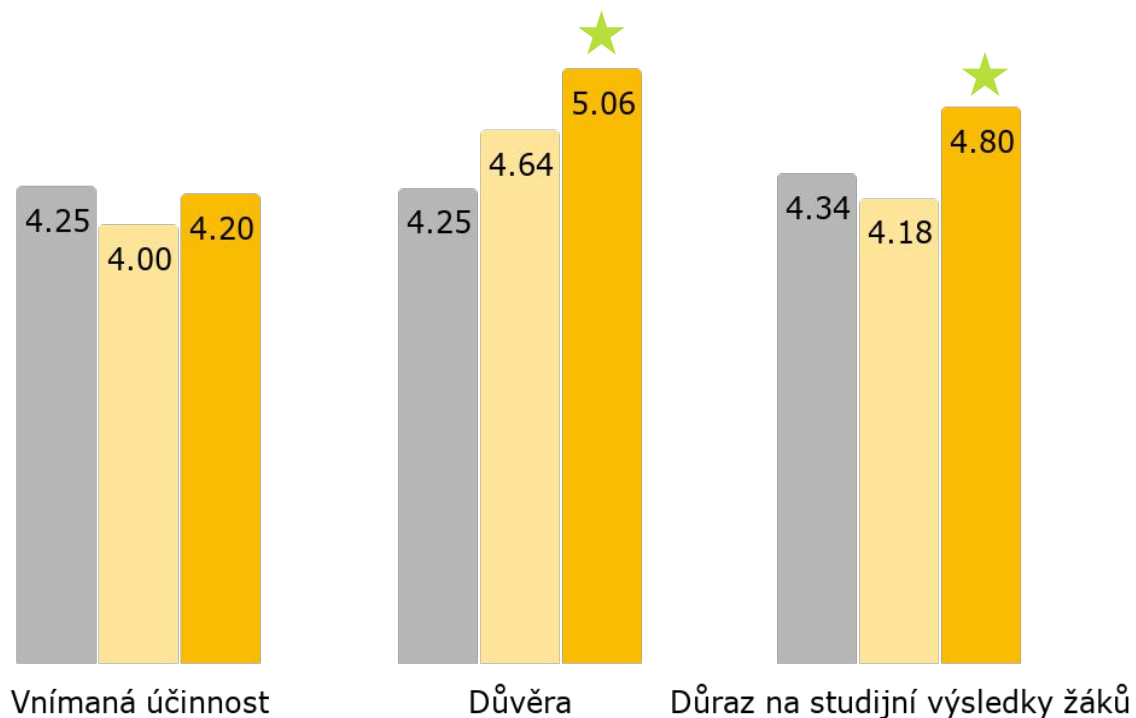
V grafu jsou zobrazeny průměrné hodnoty na stupnici 1 až 6. Úroveň 4 představuje standardní úroveň kvalit učitele, úroveň 6 zastupuje vynikající kvalitu.

Počet respondentů = 20 studentů 2. ročníku výcviku.

3

Absolventi výcviku se více orientují na výsledky a mají větší důvěru k žákům než začínající učitelé.

■ Učitelé s praxí do 5 let (CLOSE) ■ UNŽ - 1. ročník ■ UNŽ - 2. ročník

Počet respondentů: 123 CLOSE - začínající učitelé do 5 let praxe, 38 studentů 1. ročníku výcviku a 18 studentů 2. ročníku výcviku

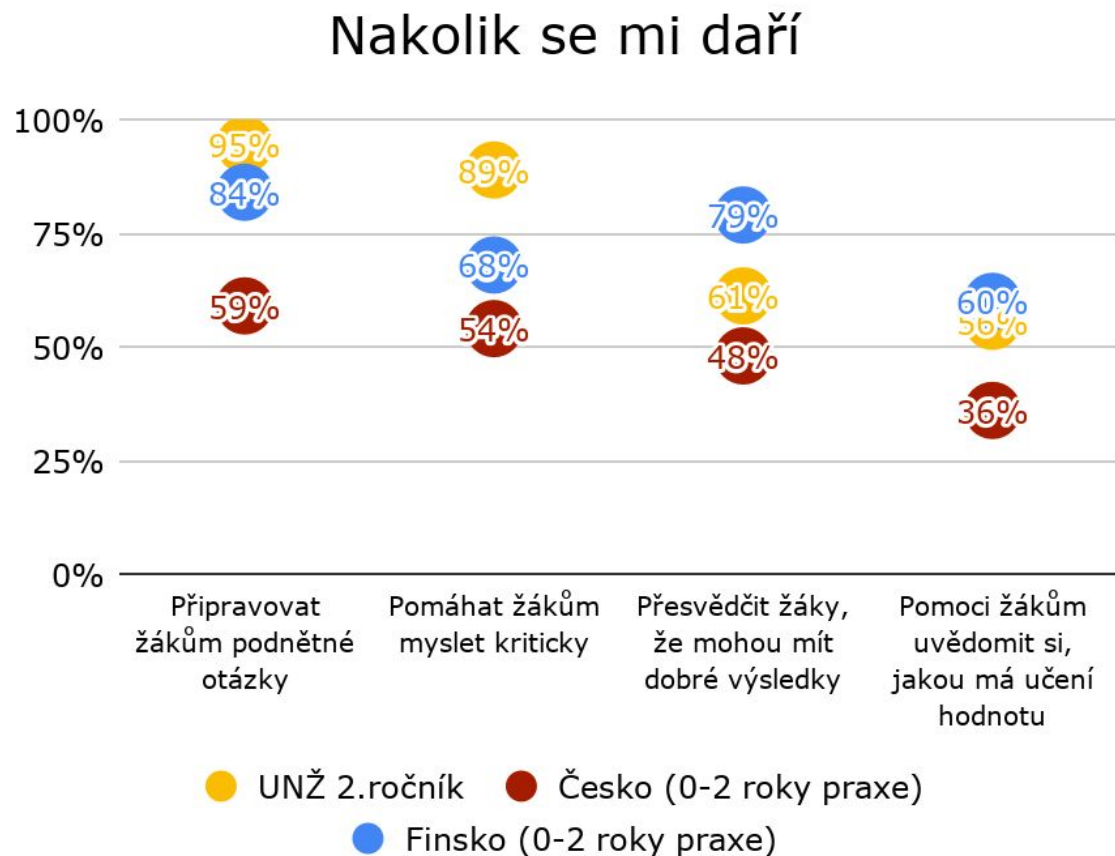
- Studenti 2. ročníku výcviku se významně liší od ostatních začínajících učitelů vyšší mírou důvěry k žákům a důrazem na jejich studijní výsledky žáků.

Měření profesního optimismu (dle metodiky Straková et al., 2017), baterie výroků z výzkumu CLoSE:

Vnímaná účinnost	Daří se mi motivovat žáky, kteří nemají zájem o školní práci.
	Daří se mi přesvědčit žáky, že mohou mít dobré výsledky.
	Daří se mi dosahovat toho, aby žáci dodržovali pravidla ve třídě.
Důvěra	Moji žáci jsou většinou slušní a poctiví.
	Na rodiče svých žáků se mohu spolehnout.
	Důvěřuji svým žákům.
Důraz na studijní výsledky žáků	Kladu důraz na to, aby se moji žáci dobře učili.
	Předkládám svým žákům náročné učivo.
	Svým žákům stanovuji vysoké ale dosažitelné cíle.

3

Absolventi výcviku se cítí silní v rozvíjení kritického myšlení u žáků a blíží se kvalitám finských učitelů (TALIS).

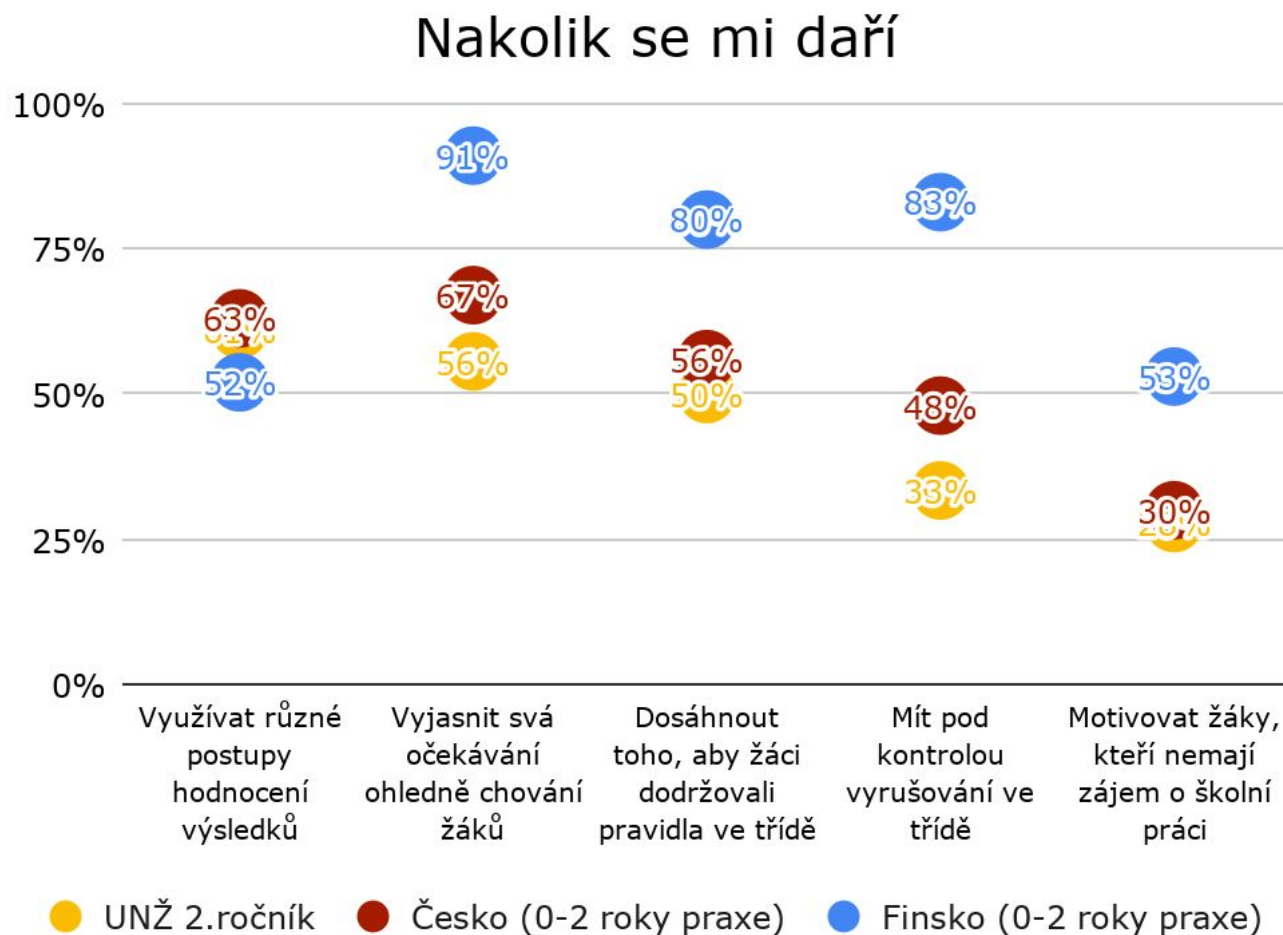

- Za nejsilnější se naši studenti na konci 2. ročníku považují v dovednostech připravovat žákům podnětné otázky a pomáhat jim kriticky myslet.
- V těch se hodnotí lépe než průměr českých i finských učitelů s méně než nebo dvěma lety učitelské praxe.

Graf zobrazuje podíly studentů výcviku, kteří u příslušné položky zvolili možnosti *do značné míry* nebo *do velké míry*. Počet respondentů = 18 studentů 2. ročníku výcviku, 297 českých a 292 finských učitelů (data z šetření TALIS 2013).

3

Víme, na čem musíme zapracovat.

- V dovednostech spojených s vytvářením prostředí vstřícného pro práci se studenti druhého ročníku výcviku sami hodnotí blíže spíše svým českým kolegům s méně než nebo dvěma lety zkušeností.

Poznámka: Naši studenti nejsou v průběhu praxe autonomními učiteli, reagují na již existující nastavení pravidel a prostředí pro učení. Proto je i hodnocení rozvoje v oblasti těchto dovedností touto skutečností do značné míry ovlivněno.

Graf zobrazuje podíly studentů výcviku, kteří u příslušné položky zvolili možnosti *do značné míry* nebo *do velké míry*. Počet respondentů = 18 studentů 2. ročníku výcviku, 297 českých a 292 finských učitelů (data z šetření TALIS 2013).

4

Provázející učitelé oceňují přítomnost studentů ve výuce.

26/30

provázejících učitelů míní, že děti v jejich třídách přítomností studentů výcviku spíše získávají, než ztrácejí.

Co provázející učitelé oceňují?

- Výuka v páru → více prostoru pro individuální přístup k dětem
- Nová inspirace a metody ve výuce
- Otevřený přístup studentů výcviku k dětem
- Obohacení výuky díky zkušenostem studentů výcviku z jejich odborného vzdělání

Mají odlišný pohled na dítě, mohou mě zpětně upozornit, že některé dítě už mám zařazené do škatulky, ale že by tam nemělo být.

Děti vlastně dostávají více prostoru, více péče, když tam jsou 3 nebo 2 pedagogové v té jedné hodině.

Moje studentka přinesla téma finanční gramotnosti, kterou já už jsem loni trochu zkoušela, ale tím, že ona je přímo z banky, z praxe, tak to je prostě něco, co určitou část žáků neuvěřitelně nadchlo.

-- provázející učitelky z tréninkových základních škol

4

Žáky hodiny se studenty výcviku baví a je jim při nich dobře.

Můžeme si třeba i líp zapamatovat, že si to prostě s něčím spojíme, než když ten profesor stojí celou hodinu před náma jenom vykládá, ňáký zápisy na tabuli, a pak si to máme vlastně napsat do sešitu.

-- žákyně víceletého gymnázia

Mně třeba pomáhají hry nebo video, že to téma líp pochopím. Někdy máme i volný psaní - paní učitelka řekne téma a my prostě píšem, co nás napadá. To se dělá vždycky na začátku tématu.

-- žák základní školy

Ona neřekne, že přímo jsme udělali chybu, ale vytáhne z toho to, co jsme řekli správně, a pak ten zbytek prostě hodí do koše. Prostě se nevěnuje tomu, co je špatně, ale tomu, co je dobře.

-- žákyně základní školy

Vzdělávání pro život

Žáci popisují propojení nových znalostí z výuky s reálným světem, díky čemuž si je lépe zapamatují. K tomu dochází díky tomu, že studenti výcviku přistupují k výuce *konstruktivisticky*, tj. staví na předchozích zkušenostech žáků a propojují učivo se světem, který znají z běžného života.

Aktivní učení

Žáci na hodinách studentů výcviku kladně vnímají jejich pestrý a interaktivní charakter. Zdůrazňují, že jsou při hodinách aktivní a nejde o stereotypní *drtění z učebnice*. Zmiňují časté prezentace, skupinovou práci, využívání digitálních technologií.

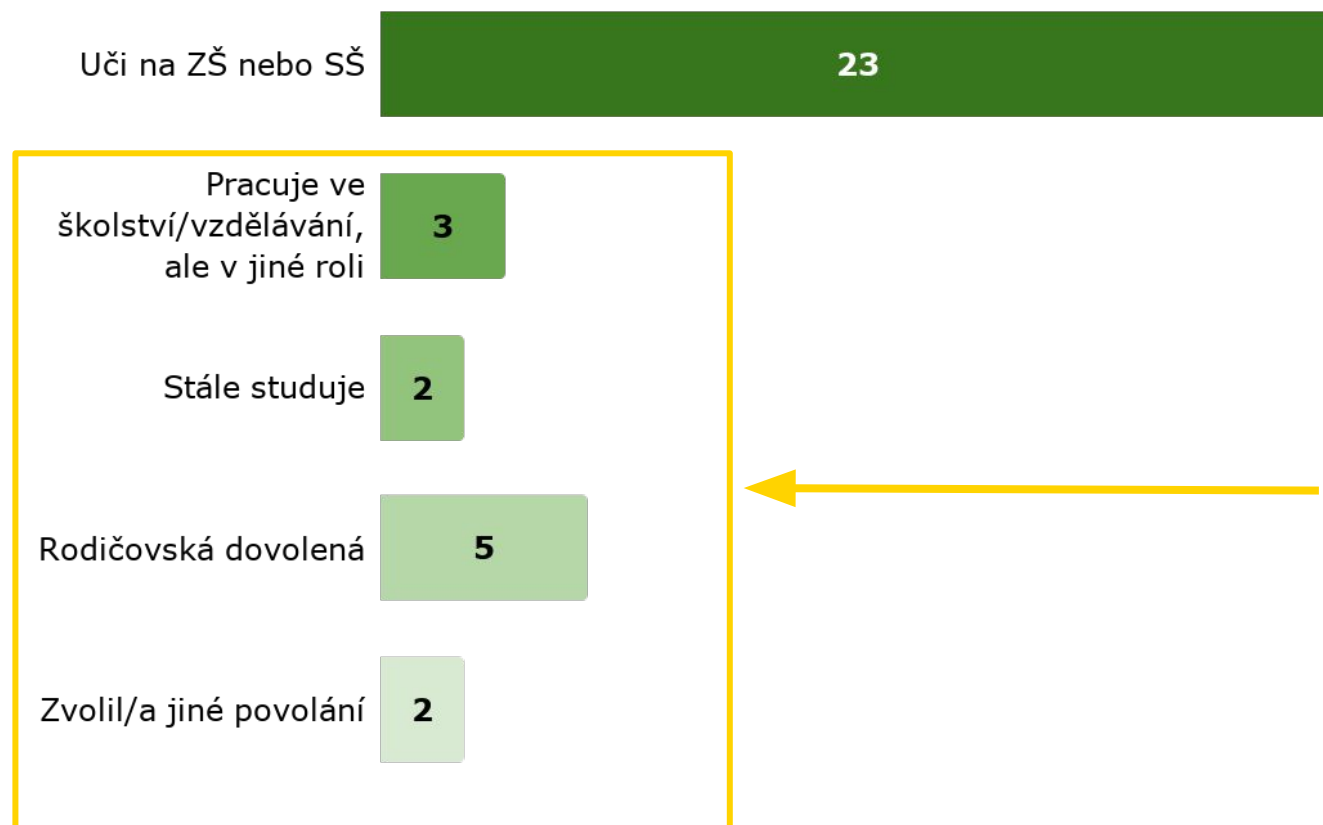
Bezpečné prostředí

Žáci se při hodinách cítí uvolněně a mají s učitelem dobrý vztah. Nebojí se při hodinách otevřeně vyjádřit svůj názor, a způsob, jakým jim student Učitele naživo poskytuje zpětnou vazbu, jim připadá spravedlivý a podpůrný.

Kvalitativní sonda formou focus groups s náhodně vybranými žáky ze tří škol (celkem 32 žáků).

5

Většina absolventů výcviku už působí jako učitelé a další to mají v plánu.

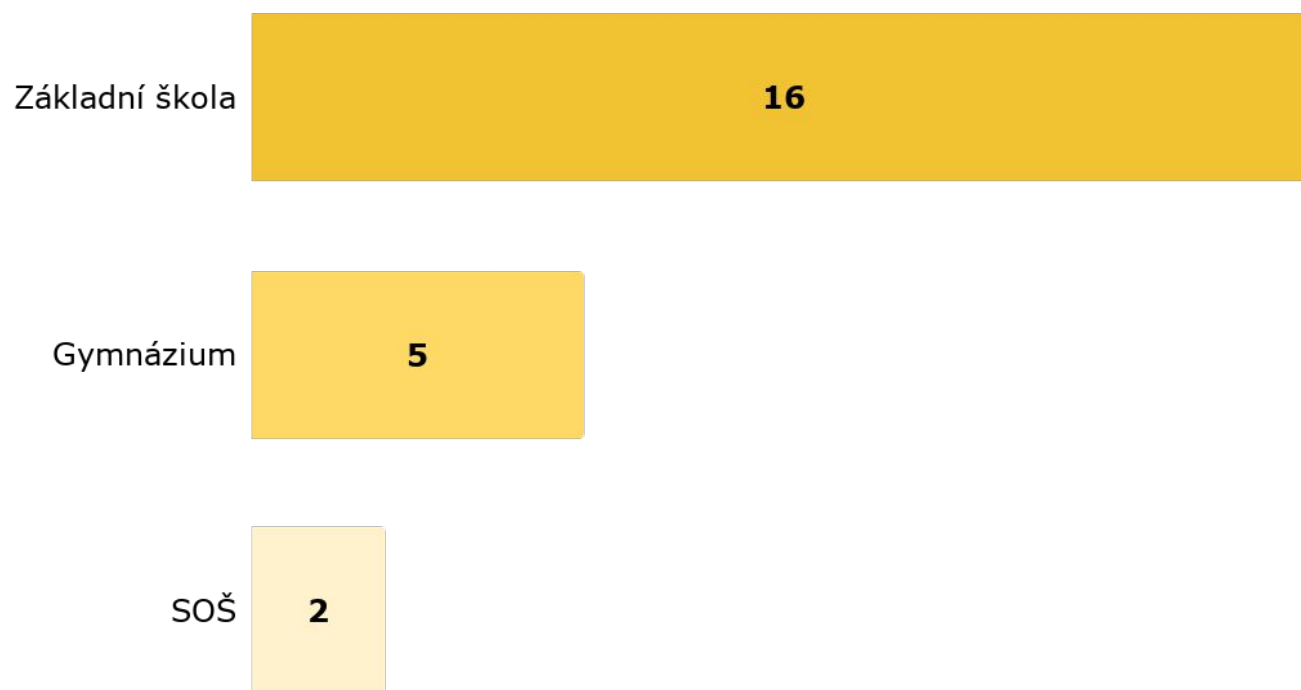

- Více než tři pětiny současných absolventů výcviku (23/35) v tomto školním roce učí na základní nebo na střední škole.
- Naprostá většina absolventů chce učit dlouhodobě (více než 5 let).
- Polovina z 12 absolventů, kteří v tomto školním roce neučí, plánuje začít učit v nejbližších letech.

V grafu jsou zobrazeny počty odpovědí. Ptali jsme se celkem 35 absolventů výcviku.

5

Nejsme selektivní: většina absolventů výcviku vyučuje na ZŠ.

- Většina našich absolventů vyučuje na základních školách.
- Polovina absolventů vyučuje na státních školách, čtvrtina na soukromých a čtvrtina na církevních.
- Nejvíce absolventů vyučuje český jazyk a matematiku, ale dohromady učí 16 různých předmětů.
- 8 absolventů působí v roli třídního učitele.

V grafu jsou zobrazeny počty odpovědí.

Ptali jsme se 23 absolventů, kteří uvedli, že v tomto školním roce vyučují na základní nebo na střední škole.

6 Evaluace nám pomáhá výcvik zlepšovat.

Zpřesňujeme cíle výcviku:

nový kompetenční rámec, který zpřesňuje cíle výcviku

Ověřujeme účinnost nových částí výcviku:

větší propojení teorie a praxe díky průběžným úkolům na praxi, kontinuální práce na profesní výzvě (písemná závěrečná práce) během studia a třístranné konzultace pro rozvoj studentů.

Reagujeme na potřeby studentů:

nová podoba reflektivních seminářů a pilotní varianta praxe pro studenty, kteří již pracují jako učitelé.

Identifikujeme kompetence studentů, které vyžadují větší pozornost:

mezi nimi je utváření pracovního prostředí ve třídě a didaktika specifická pro obor - na ty se pak více zaměříme ve výcviku i v klubu absolventů.

Nový záznamový arch na výcvik je skvělý! Super jsou třeba ty user-friendly instrukce na začátku a možnost odkliknout, že už jsem to za ten měsíc vyplnil všechno bez potřeby to každý měsíc tisknout a nosit do školy. Super práce, díky za to!

-- student 2. ročníku

Děkujeme všem našim donorům za velkorysou podporu.

Jan
Červinka

Ondřej
Bartoš

Tomáš
Čupr

Ondřej
Fryc

Pavel
Mucha

Dušan
Šenkypl